

Sporočilo za javnost Luxembourg, 18. novembra 2016

Nov sistem bančnega nadzora v EU: dober začetek, vendar pomembna vprašanja še niso bila obravnavana, pravijo revizorji

Kot piše v novem poročilu Evropskega računskega sodišča, je Evropska centralna banka v kratkem času uspešno vzpostavila enotni mehanizem nadzora in zagotovila osebje zanj. V njegovem okviru je Evropska centralna banka zdaj odgovorna za neposreden nadzor približno 120 najpomembnejših bančnih skupin na evrskem območju. Vendar pa se pri zagotavljanju celovitega in učinkovitega nadzora, ki ga zahteva zakonodaja EU, preveč zanaša na pristojne nacionalne organe.

Enotni mehanizem nadzora je bil vzpostavljen leta 2014, da bi prevzel velik del dela, ki so ga prej opravljali nacionalni bančni organi. Zanj je pristojna Evropska centralna banka, vendar v njem tesno sodelujejo tudi države članice.

To je bila prva revizija operativne učinkovitosti Evropske centralne banke v zvezi z enotnim mehanizmom nadzora, ki jo je izvedlo Evropsko računsko sodišče. Po besedah revizorjev so ugotovitve različne. Ugotovili so, da Evropska centralna banka pri vzpostavljanju enotnega mehanizma nadzora ni vedno dovolj podrobno analizirala potreb po zaposlenih za nadzor in da trenutno število zaposlenih ne zadostuje.

Čeprav je v skladu z uredbo o enotnem mehanizmu nadzora Evropska centralna banka pristojna za neposredni nadzor velikih bančnih skupin, so njeni delavci opravili samo 12 % inšpekcijskih pregledov teh bank na kraju samem, 92 % osebja za inšpekcijske ekipe pa so zagotavljali pristojni nacionalni organi. Podobno je tudi nadzor na daljavo močno odvisen od zaposlenih, ki jih imenujejo organi držav članic, Evropska centralna banka pa ima dejansko le malo besede pri sestavi in kvalifikacijah skupnih ekip za nadzor na daljavo.

Revizorji so tudi ugotovili, da Evropska centralna banka nima popolnega sistema za ocenjevanje zaposlenih za osebje nacionalnih nadzornikov, ki sodeluje v skupnih ekipah za nadzor, niti ustrezne zbirke podatkov o kvalifikacijah, da bi zagotovila uspešnost nadzornih ekip na kraju samem in na daljavo. Poudarjajo, da uredba o enotnem mehanizmu nadzora sicer zahteva, da je treba monetarne in nadzorne naloge izvajati popolnoma ločeno, vendar Evropska centralna banka meni, da je uporaba nekaterih skupnih služb kljub temu dovoljena. Revizorji pravijo, da se s tem prihranijo viri, vendar je treba obravnavati tveganje, da bi na nekaterih področjih prišlo do nasprotja interesov.

Revizorji so izrazili zaskrbljenost, ker med revizijo niso imeli dostopa do veliko dokumentov. V zvezi z revizijskim procesom je **Neven Mates, član Evropskega računskega sodišča, pristojen za poročilo, povedal:** „Nalogo smo lahko le delno izpolnili, ker nam Evropska centralna banka ni dala dovolj informacij, da bi lahko v celoti ocenili operativno učinkovitost njenega upravljanja v zvezi z nadzorno funkcijo. Evropska centralna banka je zadržala veliko dokumentov, ki so bili po našem mnenju

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče.

Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson, uradni govorec, tel.: +352 4398 47063, prenosni tel.: +352 691 55 30 63

Damijan Fišer, tiskovni predstavnik, tel.: +352 4398 45410, prenosni tel.: +352 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

potrebni za tako oceno. Zatrjevala je, da se ne nanašajo na operativno učinkovitost njenega upravljanja. Sodišče trenutno razmišlja o tem, kakšne možnosti ima glede dostopa do dokumentov, ki so po njegovem mnenju potrebni za revidiranje operativne učinkovitosti upravljanja Evropske centralne banke.”

Na podlagi revizijskih ugotovitev so revizorji Evropski centralni banki priporočili naslednje najpomembnejše ukrepe:

- revizija na kraju samem: treba bi bilo zelo okrepiti udeležbo Evropske centralne banke pri revizijah na kraju samem;
- revizija na daljavo: Evropska centralna banka bi morala zagotoviti, da bi bili število in kvalifikacije osebja zadostni ter izboljšati orodja za ugotavljanje kvalifikacij in dodeljevanje osebja;
- odgovornost: Evropska centralna banka bi morala zagotoviti dokumente, ki so potrebni za revizijo, in uvesti okvir nadzorne uspešnosti.
- upravljanje: treba bi bilo poenostaviti odločanje in preučiti tveganja, ki so posledica skupnih služb.

Evropska centralna banka je sprejela vsa priporočila razen tistega v zvezi s skupnimi službami in vplivom funkcionarjev Nadzornega odbora skupnega mehanizma nadzora na proračun Evropske centralne banke za nadzorne dejavnosti. Po njenem mnenju Nadzorni odbor nima kontrole nad proračunom za nadzor niti nad kadrovskimi viri, ker ni organ odločanja Evropske centralne banke, ampak je bil z uredbo o skupnem mehanizmu nadzora dodan njeni institucionalni strukturi.

Pojasnila za urednike

Svetovna finančna kriza leta 2008 je resno škodila mnogim evropskim gospodarstvom. Posredni učinek na bančni sektor je po mnogih letih deregulacije in vse večjega prevzemanja tveganja povzročil, da so morale mnoge posojilne institucije zaprositi državo za finančno pomoč. Da bi prekinili začarani krog prevzemanja prevelikega tveganja in državnega reševanja bank, so voditelji EU, ki so poskušali najti trajno rešitev za evrsko območje, leta 2012 uradno napovedali skupno regulacijo bank z evropsko bančno unijo.

Glavna stebra bančne unije naj bi bila centraliziran nadzor bank v evrskem območju, mehanizem, ki bi zagotavljal, da bi banke v težavah prenehale poslovati s čim manjšimi stroški za davkoplačevalce in gospodarstvo, in usklajen sistem jamstev za vloge. Prvi korak, tj. centralizirani nadzor, je vključeval vzpostavitev enotnega mehanizma nadzora leta 2014, ki naj bi prevzel večino nadzornega dela nacionalnih organov. Za evropski mehanizem nadzora je postala pristojna Evropska centralna banka, vendar v njem tesno sodelujejo tudi nacionalni nadzorniki ali pristojni nacionalni organi v državah članicah.

Posebno poročilo št. 29/2016 z naslovom Enotni mehanizem nadzora – dober začetek, a potrebne so nadaljnje izboljšave je na voljo v 23 jezikih EU.